

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.200/2013/5.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a dr. Gálfi Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek a Stanka-Dávid-Szikla Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Stanka Gergely ügyvéd továbbá a ifj. Dr. Burai-Kovács János Ügyvédi Iroda ügyintéző: ifj. dr. Burai-Kovács János ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Fővárosi Törvényszék előtt 32.G.41.399/2011. számon indult és a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.577/2012/8. számú jogerős ítéletével befejezett perben a jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság 19. sorszámu ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 2.000.000 (kettőmillió) Ft együttes első, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget és az államnak, külön felhívásra 676.800 (hatszázhetvenhatezer-nyolcszáz) Ft első- és másodfokú eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes és a felperes jogelődje 2006. október 19-én bankszámla szerződést kötöttek. A szerződés részét képezték az alperes mindenkor hatályos Általános Üzletszabályzatának (ÁÜSZ) rendelkezései. A felperes jogelődje az alperes kiemelt ügyfele volt, akivel L Cs kiemelt ügyfélkapcsolati menedzser (továbbiakban: menedzser) tartotta a kapcsolatot.

A felperes jogelődje 2008. október 15-én faxon átutalási megbízást nyújtott be az alpereshez. Az átutalási megbízásban az A P Kft. részére 5.639.643 Ft átutalását kérte, a teljesítés időpontjaként 2008. évet jelölte meg. Ugyanebben a megbízásban kérte egy számlaszám szerint pontosan megjelölt 20.000.000 Ft összegű lekötés lejáratkori (október 18.) felbontását az átutalás teljesítése

érdekében, míg a fennmaradó pénzösszeg egy hetes folyamatos fordulással történő újra lekötését. Az átutaláson szerepelt az azt megerősítő kódszó. Az alperes 2008. október 18-án az 5.639.643 Ft-ot átutalta a fent említett kft. részére.

Eredménytelen egyeztetést követően a felperes keresetével kérte az alperes 5.639.643 Ft-ban és kamataiban történő marasztalását. Előadta, a faxon elküldött átutalási megbízás nem felelt meg a formai követelményeknek, az alapján az alperes az átutalást nem teljesíthette volna. Az átutalási megbízáson szereplő pénzösszeg vállalkozói díj megfizetését szolgálta. A vállalkozó azonban a teljesítést meg sem kezdte. A felperes szerint a menedzserrel abban állapodtak meg, hogy a faxon elküldött átutalási megbízáson a teljesítés időpontját nem tölti ki. A megbízást a menedzser magánál tartja, és amikor a felperes telefonon értesíti, hogy az átutalás teljesíthető, a menedzser a hiányzó adatot pótolja és intézkedik.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, a 20.000.000 Ft-os lekötés felbontására vonatkozó utasítás azt jelezte, hogy az átutalási megbízást a lekötés felbontásakor kell teljesíteni. A felperest terheli annak bizonyítása, hogy szerződést szegve, jogellenesen járt el, és e magatartásával okozati összefüggésben kárt okozott. Érvelése szerint a felperes vagyonában csökkenés csak akkor következhetett be, ha tartozatlan kifizetésre került sor az átutalás teljesítésekor.

A Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.116/2011/6. számú végzésével elrendelt megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a felperes keresetének helyt adott. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 5.639.643 Ft tőkét és annak 2009. március 9-étől a kifizetésig járó kamatát. Kifejtette, a perben egyszerű átutalási megbízás adására került sor, amelyre külön szerződéses megállapodás hiányában az ÁÜSZ 1.4.6.1. és 1.4.6.2. pontjai irányadóak. A bizonyítási eljárás eredményére hivatkozással megállapította, hogy a menedzser instrukciói alapján tévesen, hiányosan került sor az átutalási megbízás kiállítására. A kódszám feltüntetése a fax megerősítésének számított az alperes gyakorlatában. Eljárása ennek ellenére jogellenes volt, mert az átutalási időpontot telefonon történő értesítése alapján vállalta a menedzser kitölteni. Az elsőfokú bíróság hivatkozott a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 46. §-ában írtakra, és arra tekintettel is megállapította az alperes (alkalmazottja) jogellenes magatartását, mert úgy ítélte, a felperes akarata ellenére csökkentette bankszámlapénzét. Az ítéltábla korábbi hatályon kívül helyező végzésében írtakra figyelemmel a bíróság rögzítette, hogy az alperes nem tudta bizonyítani, az átutalással egy, a felperest terhelő fizetési kötelezettséget teljesített, és ezáltal annak vagyonában értékcsökkenés nem következett be.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokai alapján hagyta helyben. A Ptk. 529. § /1/ bekezdésében írtakra hivatkozva hangsúlyozta, a számlatulajdonos a bankszámlapénzzel szabadon rendelkezik, hacsak jogszabály, vagy a bankszámla szerződés másként nem rendelkezik. A felperes és az átutalási megbízásban kedvezményezettként megjelölt gazdálkodó szervezet között létrejött vállalkozási szerződés teljesítése és elszámolása nem vonható a felek közötti bankszámla szerződés tárgyát képező bankszámla pénzzel való rendelkezés körébe. A felperes utasítása nélkül, illetve akarata ellenére teljesített átutalási megbízás folytán a terhelés összegével azonos mértékű kára keletkezett, amelyet az alperes okozott szerződésszegő magatartásával.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésével a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Kifejtette, a jogerős ítélet sérti a Pp. 164. § /1/ bekezdésében, illetve a 221. § /1/ bekezdésében foglaltakat.

Állította, a perben eljáró bíróságok tévesen jutottak arra a következtetésre, miszerint a felperes bizonyította, hogy a menedzser útmutatása alapján adta meg a perbeli átutalási megbízást. Az ezt igazoló tanúk, R I, a felperes jogelődjének ügyvezetője és annak élettársa nem tekinthető elfogulatlannak. A menedzser pedig a felperes által előadott, közöttük létrejött szóbeli megállapodásra nem emlékezett.

Az alperes szerint, amennyiben a felperes fenti tényállítása való lenne, akkor a felperes jogelődjének képviselője a lekötés felbontásának konkrét időpontját nem illesztette volna bele az átutalási megbízásba. Az alperes állította, jogosan feltételezte, hogy az alakszerűségében megfelelő, az előírt kódszóval ellátott átutalási megbízás a teljesítés időpontját is megjelöli, az megegyezik a lekötés felbontásának napjával. Hivatkozott arra is, az ÁÜSZ 4.1.6.7. pontja, illetve 4.1.9.3. pontja értelmében a felperes félrevezető átutalási megbízásából eredő károkért nem felel. A kifejtettekre tekintettel vitatta, hogy jogellenes magatartást tanúsított. Vitatta azt is, hogy őt terhelte volna annak bizonyítása, hogy a felperest nem érte kár a bankszámláról történt átutalás miatt.

Eseti döntésekre hivatkozással hangsúlyozta, a felperes kártérítési követelése csak akkor lehet alapos, ha bizonyítja, az átutalt összeggel nem tartozott. Utalt arra, hogy a felperesi jogelőd A/12. szám alatt becsatolt mérlegbeszámolója sem tartalmazta, hogy a felperesnek a keresetlevél benyújtásakor bárkivel szemben a perbelivel megegyező követelése állt volna fenn. Az alperes véleménye szerint az eljáró bíróságok negatív bizonyítási

kötelezettséggel terhelték.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Egyebek mellett hangsúlyozta, hogy a felperest ért kár nem szorul bizonyításra. Az alperes egyébként bizonyíthatta volna, hogy a kedvezményezett vállalkozó az átutalási összegnek megfelelő értékű tevékenységet fejtett ki a felperes javára.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, s azt az alábbi indokolása mellett az ügy érdemét érintően jogszabálysértőnek találta.

A Kúria egyetértett a perben eljáró bíróságok azon egyező álláspontjával, miszerint az alperes jogszabálysértő módon járt el, amikor a 2008. október 15-én megküldött átutalási megbízást október 18-án teljesítette. Nem helytálló az az alperesi érvelés, hogy a lekötés felbontására történt utasításból egyértelműen következik az átutalás teljesítésének időpontja. A lekötés felbontása ugyanis azt teszi lehetővé, hogy a felperes számláján legyen olyan szabadon felhasználható pénz, amellyel például az átutalási megbízás teljesíthetővé válik. Nem szükségszerű, hogy a felbontással egyidejűleg egy átutalás teljesítésére is megbízást adjon a megbízó. Önmagában tehát a perbeli átutalási okirat alapján is megállapítható, a banknak a teljesítés időpontja feltüntetésének hiányát észlelnie kellett volna. A benyújtott fizetési megbízást – többek között a ÁÜSZ 4.1.6.6. pontjának rendelkezése szerint – a felperesnek, gondos eljárás mellett a hiányosságot felismerve, vissza kellett volna küldenie, ahogy arra a másodfokú bíróság is helyesen rámutatott. Az alperes ezzel ellentétes, jogellenesen eljárása a tanuk vallomásának figyelembe vétele nélkül is megállapítható volt. A menedzser tanúvallomása egyébként lényegében alátámasztotta az alperes által elfogultnak minősített tanuk vallomásában előadottakat.

A Kúria ugyanakkor nem osztotta a másodfokú bíróság azon álláspontját, hogy a felperest ért kár bizonyítást nyert. Önmagában az, hogy rendelkezése nélkül a bankszámla pénze 5.639.643 Ft-tal csökkent, nem jelenti a kár szükségszerű bekövetkeztét. Az a körülmény, hogy az alperes a számlatulajdonos minden adatot tartalmazó szabályos átutalási megbízása nélkül teljesítette és átutalta a perbeli pénzösszeget, nem bizonyítja, hogy azzal megegyező mértékű kára keletkezett a felperesnek. Őt, mint számlatulajdonost terhelte az alperes magatartásával okozati összefüggésben bekövetkezett tényleges kárának bizonyítása. Amennyiben az alperes egy fennálló felperesi tartozást egyenlített ki, a felperesi vagyon nem csökkent, a felperest kár nem érthette. Ha fizetési kötelezettsége nem az átutalt pénzzel egyező összegben, nem az adott időpontban állt fenn, esetleg másra kívánta a

felbontás folytán rendelkezésre álló összeget fordítani, amellyel például nagyobb kártól kívánta volna magát megóvni, akkor kár érhetne. Mindezt azonban a felperesnek mint károsultnak kellett volna bizonyítania. (Hasonlóan döntött a Legfelsőbb Bíróság a BH.1994.552 számon közzétett ügyben is.)

Ezt követően a Kúria vizsgálta, hogy a felperes bizonyítási kötelezettségéről milyen kioktatást kapott. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a 32.G.40.412/2010. szám alatt folyt perben a 10. sorszámú jegyzőkönyvben a jelen határozatban kifejtetteknek megfelelően tájékoztatta a feleket. A felperes a kioktatás ellenére bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, mivel az volt az álláspontja, hogy a jogellenes átutalással egyező mértékű a kára. Ez a vélekedés azonban a fentiek tükrében téves volt. Az alperes jogellenes magatartásával ok-okozati összefüggésben fennálló kárát, annak mértékét tehát nem bizonyította, ezért a keresetét a Kúria alaptalannak találta.

A Kúria a kifejtettekre tekintettel a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. Döntése a Pp. 275. § /4/ bekezdésén alapul.

Az alperes pernyertes lett. Így a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán megfelelően irányadó Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján kötelezte a Kúria a felperest az alperes két első- és másodfokú eljárásban, valamint a felülvizsgálati eljárásban felmerült eljárási költségeinek megfizetésére. 984.800 Ft az alperest megillető, ÁFA-val növelt, a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/, /5/ és /6/ bekezdése alapján, a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányosnak ítélt ügyvédi munkadíj, míg 1.015.200 Ft az alperes által lerótt fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illeték. A Kúria kötelezte továbbá a felperest az illetékfeljegyzési joga folytán általa le nem rótt kereseti és fellebbezési eljárási illeték megfizetésére is a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 15. §-a alapján.

Budapest, 2014. március 25.

Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. a tanács elnöke, Dr. Vezekényi Ursula sk. előadó-bíró, Dr. Osztovits András sk. bíró